

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВІ ПРАЦІ

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Збірник за підсумками звітної наукової
конференції викладачів і аспірантів

18-19 квітня 2007 року

Випуск 6

Том 3

Кам'янець-Подільський
2007

УДК 378.4(082)

ББК 74.58 я431

Н 34

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія КВ № 9193 від 28.09.2004 р.

Рецензенти:

Брицький П.П., доктор історичних наук, професор;
Бріцин В.М., доктор філологічних наук, професор
Терещук Г.В., доктор педагогічних наук, професор
Лепюк М.П., доктор фізико-математичних наук, професор
Скрипченко О.В., доктор психологічних наук, професор

Редакційна колегія:

Завальняк О.М., кандидат історичних наук, професор (голова); *Кеба О.В.*, доктор філологічних наук, професор (заступник голови, науковий редактор); *Атаманчук П.С.*, доктор педагогічних наук, професор; *Баженов Л.В.*, доктор історичних наук, професор; *Бесарабчук Г.В.*, старший викладач; *Вержиховська О.М.*, кандидат педагогічних наук, доцент; *Водяник І.І.*, доктор технічних наук, професор; *Газін В.В.*, кандидат історичних наук, доцент; *Газін В.П.*, доктор історичних наук, професор; *Городецький О.О.*, кандидат філософських наук, доцент; *Грубляк В.Т.*, кандидат медичних наук, професор; *Дуткевич Т.В.*, кандидат психологічних наук, професор; *Іванова Л.О.*, кандидат філологічних наук, доцент; *Каньоса М.І.*, кандидат економічних наук, професор; *Каньоса П.С.*, кандидат філологічних наук, професор; *Конет І.М.*, кандидат фізико-математичних наук, професор; *Копилов С.А.*, доктор історичних наук, професор; *Криськов Ц.А.*, кандидат фізико-математичних наук, доцент; *Кудрявцев М.Г.*, доктор філологічних наук, професор; *Любінська Л.Г.*, кандидат біологічних наук, доцент; *Маркіантов Ю.О.*, кандидат філологічних наук, доцент; *Марчук Л.М.*, кандидат філологічних наук, професор; *Матвеєв М.Д.*, кандидат біологічних наук, доцент; *Мельник Л.П.*, кандидат педагогічних наук, доцент; *Михальський А.В.*, кандидат медичних наук, доцент; *Онуфрієва Л.А.*, кандидат психологічних наук, доцент; *Петров М.Б.*, кандидат історичних наук, професор; *Петровська С.С.*, кандидат філологічних наук, професор; *Печеник М.А.*, кандидат педагогічних наук, професор; *Плахтій П.Д.*, кандидат біологічних наук, професор; *Предборська І.М.*, доктор філософських наук, професор; *Попова Л.Б.*, кандидат педагогічних наук, доцент; *Рарицький О.А.*, кандидат філологічних наук, доцент; *Рибак І.В.*, кандидат історичних наук, професор; *Рокачук В.Н.*, кандидат філософських наук, доцент; *Савчук В.О.*, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник; *Свідер П.І.*, доктор філологічних наук, професор; *Совтисік Д.Д.*, кандидат біологічних наук, доцент; *Солопчук М.С.*, кандидат педагогічних наук, професор; *Співак В.І.*, кандидат психологічних наук, доцент; *Степанков В.С.*, доктор історичних наук, професор; *Сущєва І.В.*, кандидат педагогічних наук, доцент; *Тараненко О.О.*, доктор філологічних наук, професор; *Теплінський Ю.В.*, доктор фізико-математичних наук, професор; *Уманець А.В.*, кандидат філологічних наук, професор; *Федорчук В.А.*, кандидат технічних наук, доцент; *Федорчук В.М.*, кандидат психологічних наук, професор; *Федорчук Е.І.*, кандидат педагогічних наук, професор; *Філіпюк А.Г.*, кандидат історичних наук, професор; *Шевчук В.К.*, доктор сільськогосподарських наук, професор; *Шинкарюк А.І.*, доктор психологічних наук, професор; *Чопик Я.М.*, кандидат філологічних наук, доцент; *Щирба В.С.*, кандидат фізико-математичних наук, доцент; *Ящшина І.В.*, кандидат економічних наук, доцент.

Н 34 Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету: Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів і аспірантів. – Випуск 6. В 3-х томах. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2007. – Т. 3. – 208 с.

У збірнику вміщено доповіді та повідомлення науково-педагогічних працівників, аспірантів і здобувачів наукових ступенів, виголошенні на звітній науковій конференції за підсумками науково-дослідної роботи у 2006 році. Представлено матеріали секцій економічних наук; природничих наук; спеціальної та соціальної педагогіки, психології і реабілітології; фізичного виховання.

Адресується науковцям, учителям і студентам.

УДК 378.4(082)
ББК 74.58 я431

Друкується згідно з рішенням вченої ради Кам'янець-Подільського державного університету,
протокол № 8 від 27 вересня 2007 року

Секція: ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

Ящанина І.В.	Теоретичні аспекти формування особистих заощаджень.....	3
Мозолюк Н.І.	Оцінка загальної стійкості розвитку підприємства.....	4
Музичук І.В.	Соціалізація економіки: об'єктивна необхідність та основні напрями в Україні.....	5
Латер Ю.С.	Власність у умовах "нової економіки".....	7
Тимаренко О.М.	Сучасні проблеми маркетингових досліджень в Україні.....	8
Поліщук В.С.	Макроекономічна нестабільність: безробіття і інфляція.....	9
Драганова Т.П.	Ринкові аспекти інноваційної політики.....	11
Андрейцева Л.А.	Проблемні аспекти методики оцінки оборотних активів.....	13
Олійник Н.Ю.	Формування особистісних якостей старшокласників в умовах економічного профілю навчання.....	14
Стрельбіцький П.А.	Фінансове наповнення соціальної сфери.....	15
Фурса А.В.	Якість продукції як фактор підвищення ефективності цукробурякового виробництва.....	17
Каньоса А.М., Каньоса М.І.	Штрихи до портрета М.Х.Бунге.....	19
Разіна О.В.	Технічний рівень виробництва як один із важливих об'єктів економічного аналізу.....	21
Лисак В.Ю.	Управління персоналом виробничого підприємства.....	22
Бурковський А.П.	Лізинг як форма інноваційних процесів на підприємствах.....	24
Рибчинський О.М.	Правове регулювання укладання господарського договору.....	27
Зміст та форма господарського договору	27	
Корчинська Л.П.	Актуальні проблеми розвитку харчової промисловості України.....	29
Куцер О.В.	Сучасний стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні	30
Гоголь Т.В.	Концепція соціально-економічного розвитку сільських регіонів	32
Ткачук В.В.	Вдосконалення системи державного управління	35
Вишня Т.В.	Формування стабільного персоналу підприємства	36

Секція: ПРИРОДНИЧИХ НАУК

Любінська Л.Г., Ніколаєва Н.В.	Особливості <i>Astragalus Monspessulanus</i> L. в умовах заказника "Мукшанський" (Хмельницька обл.)	39
Тарасенко М.О.	Трофіка пташенят сорокопуда тернового в умовах Кам'янецького Придністров'я	40
Колодій В.А.	Особливості різноманіття покритонасінних Миньковецького дендрологічного парку Дунаєвецького району	42
Козак М.І.	Синтаксономія класу <i>Potometea</i> порядку <i>Callitricho-Batrachietalia</i> Західного Поділля	43
Гордій Н.М.	Видовий склад денних лускокрилих (<i>Lepidoptera. Diurna</i>) загальнодержавного ботанічного заказника "Товтра вербецька" ("Чотирн кавалери")	44
Ліщук А.В.	Фауна представників родини мух-дзюрчалок (<i>Diptera, Syrphidae</i>) Смотрицького каньйону	45
Дребет М.В.	Менеджмент популяцій представників ряду совоподібні (<i>Strigiformes</i>) на території Кам'янецького Придністров'я	46
Рубановська Н.В.	Порівняльна характеристика науково цінних видів роду <i>Allium</i>	49
Плахтій П.Д.	Особливості змін білків плазми крові спортсменів в умовах виконання циклічного навантаження великої потужності	50
Плахтій П.Д.	Зміни тонусу м'язів ніг учнів старших класів в умовах фізичних навантажень	51
Сущева І.В.	Порівняльна оцінка режиму дня учнів 5-7 класів гімназії та загальноосвітньої школи	53
Циганівська О.І.	Первинна оцінка тракційно-розвантажувальної корекції сколіозів	55
Сюмко А.М.	Роль простатичного селективного антигену в процесі оптимізації лікування раку простати	56
Головко О.Ф., Головко В.О.	Передчасне старіння шкіри: причини виникнення та методи лікування	57
Головко О.Ф., Головко В.О.	Валеологічні основи покращення репродуктивного здоров'я населення в контексті вивчення впливу раннього виявлення та лікування хворих на хвороби, що передаються статевим шляхом	58
Лясота О.Л.	Потенційні рекреаційні ресурси Кам'янець-Подільської ТРС та можливості визначення її рекреаційної ємності	60
Рибак І.П.	Елементи графіки та живопису в оформленні картографічних творів	61
Касянік І.П.	Еколо-географічний аналіз структури землекористування та оцінка екоситуації на території Чемеровецького району Хмельницької області	62
Матвійчук Б.В.	Стан та тенденції розвитку малих підприємств Хмельницької області	65
Мисько В.З.	Природні ресурси національного природного парку "Подільські Товтри" та їх рекреаційний потенціал	66
Карбовська Ж.А.	Продуктивність лісів Кам'янець-Подільського Придністров'я (за бонітетом)	68

УДК 598.279 (477.43)

M.B. Дребет, асистент

МЕНЕДЖМЕНТ ПОПУЛЯЦІЙ ПРЕДСТАВНИКІВ РЯДУ СОВОПОДІБНІ (STRIGIFORMES) НА ТЕРТОРІЇ КАМ'ЯНЕЦЬКОГО ПРИДНІСТРОВ'Я

Проаналізовано можливі заходи з охорони, збереження та приваблювання представників ряду совоподібні на території Кам'янецького Придністров'я.

Ключові слова: Кам'янецьке Придністров'я, совоподібні, управління.

Багато видів птахів, зокрема сов, виявилися безпомічними перед натиском на них сучасної цивілізації і тепер потребують допомоги з боку людини. Руйнування навколошильного середовища, отруєння пестицидами, переслідування з боку людини – це короткий перелік причин, які ведуть до зменшення чисельності сов на різних материках [1]. Чисельність сов різко зменшилася через непродумане використання отрутохімікатів у сільському господарстві. Наприклад, спеціалістами відмічено зниження чисельності

сипухи в Англії, яке, в першу чергу, пов'язане із використанням пестицидів у сільському господарстві. У більшості випадків сова не розчленовує спійманого гризуна, а ковтає його повністю, зі всіма отруйними речовинами, які або щойно попали в шлунок гризуна, або накопичилися в його кістках [1]. Тепер в більшості країн Європи та Азії, прийняті спеціальні закони про охорону природи, статті яких повністю забороняють відстріл, і взагалі будь-яке знищення сов. У багатьох країнах строго обмежене використання

отрутохімікатів у сільському та лісовому господарствах. Допомагає також в охороні сон широка пропаганда охорони природи в цілому, яка є популярною у цей час.

Серед багатьох причин, які негативно впливають на стан популяцій совоподібних, найважливішими є інтенсивне вилучення старих і мертвих дерев які дають місцевому господарству багато деревини, але в той самий час необхідні для гніздування денніх і нічних хижих птахів, зокрема лісових видів. Оскільки сови не будують гнізд, успішність їхнього розмноження значній мірі залежить від наявності підходящих гніздівель, наприклад воронових, або ж від наявності інших, природних ніш для їх гніздування.

Тому, важливим є аналіз умов існування представників ряду совоподібних на території району дослідження. Тільки детальні знання екології хижих птахів можуть сприяти їх успішному приваблюванню на нові, перетворені людиною ландшафти, збереженню і навіть збільшенню їх чисельності в таких умовах. Також розробка і впровадження методів приваблювання птахів, створюють необхідні умови для проведення розширеніх екологічних досліджень, які дозволяють виявити весь спектр і характер впливу на популяції різних видів.

Поділля є одним із найшківіших в орнітологічному відношенні куточків нашої держави. Тут зафіксовано близько 73 % видового складу орнітофауни України.

Всього на території області за останні два століття було відмічено 292 видів птахів, з яких на сьогодні 187 гніздиться, 84 зимує, 24 зустрічається лише на прольотах, 22 під час зальотів, 41 зник з фауни області, а ще для 8 видів дані досить суперечливі [3].

Основні причини змін їх видового складу і падіння чисельності більшості видів антропогенного характеру: вирубування лісів, розорювання цілинних ділянок, меліорація, застосування отрутохімікатів, полювання та інші.

Останнім часом зусилля природоохоронників, урядовців і широких верств населення спрямовані на вдосконалення законодавчої бази, що є вкрай важливим. Завдяки цьому було розроблено та прийнято низку законів, постанов уряду та Верховної Ради, які регламентують відносини між людиною та тваринним світом. Завдяки існуючій законодавчій базі, Україна має можливість приєднатись до участі в глобальних європейських програмах зі збереженням видового різноманіття птахів і створення сприятливих умов для розроблення Національного плану дій щодо рідкісних і зникаючих видів, а також розвитку регіональних програм.

Однією з таких європейських програм, в якій Україна задіяна з 1994 року є IBA (Important Bird Programme) – програма з виявлення та збереження територій, важливих для існування птахів в Україні [2].

Ці території мають рідкісні угрупування або є середовищем існування рідкісних і зникаючих видів. Вони складають Смарагдову мережу Європи. Основою концепції збереження птахів є розбудова екомережі. Створення екомережі є логічним наступним кроком розвитку природоохоронної справи в Європі та в Україні. Екомережа розглядається як єдина територіальна система об'єктів, що перевібають під особливою охороною, з метою збереження всього біологічного і ландшафтного різноманіття. Немає сумніву, що система територій природно-заповідного фонду являє собою основу для створення екомережі. Але потрібно подбати про доповнення екомережі територіями, які забезпечують існування популяцій видів, що мало або зовсім не охороняються в межах сучасних територій природно-заповідного фонду. Разом з тим екомережа слугує збереженню всього біорізноманіття. Утворюючи природоохоронні об'єкти в межах таких територій, потрібно зберегти той тип землекористування, який забезпечив високу екологічну цінність території для птахів. Але разом з тим потрібно посилити контроль за природокористуванням у межах території, включаючи полювання, забруднення навколоцинильного середовища тощо. З цієї точки зору найбільш прийнятним було б створення сезонних заказників загальнодержавного значення та розробка комплексу заходів до заохочення землевласників стосовно впровадження і надалі існуючого типу землекористування з урахуванням додаткових потреб збереження птахів [2].

Представники ряду Совоподібні є переважно лісовими видами та такими, що останнім часом все більше прив'язані до культурних ландшафтів. Тому серед чинників, які негативно впливають на стан популяцій перш за все слід розглядати ті, які призводять до зменшення рівня озеленення територій, до негативного впливу від ведення сільського господарства та рівня антропогенного навантаження, зокрема це комерційна рубка лісу; інтенсифікація ведення лісового господарства (ведення рубок догляду тощо); надмірна експлуатація екосистеми (у тому числі полювання); інтенсифікація ведення сільського господарства; заготівля дров; включення у землекористування нових територій.

Комерційна рубка лісу проводиться на ділянках, які зайняті дубово-грабовими лісами, узлісся яких є біотопами

поділяються на чотири категорії з різним охоронним статусом [2].

Вивченю на території України стану SPEC видів з ряду Совоподібні приділяється недостатньо уваги. Під тією чи іншою охороною перебувають п'ять представників рідкіснів:

- *пугач* – вид, що зустрічається переважно в межах Європи та за її межами; не має всесвітньої природоохоронної значимості; має несприятливий охоронний статус; включений до II Додатку Бернської конвенції (1997), занесений до Червоної книги України (1994).
- *сова болотяна* – вид, що зустрічається переважно в межах Європи та за її межами; не має всесвітньої природоохоронної значимості; має несприятливий охоронний статус; включений до II Додатку Бернської конвенції (1997);
- *сова сіра* – мешкає переважно в Європі; не має всесвітньої природоохоронної значимості; має сприятливий охоронний статус; включений до II Додатку Бернської конвенції (1997);
- *сич хатній* – вид, що зустрічається переважно в межах Європи та за її межами; не має всесвітньої природоохоронної значимості; має несприятливий охоронний статус; включений до II Додатку Бернської конвенції (1997);
- *січка* – мешкає переважно в Європі; не має всесвітньої природоохоронної значимості; має несприятливий охоронний статус; включений до II Додатку Бернської конвенції (1997).

Концепція збереження птахів через розбудову екомережі найбільш перспективна. Разом з тим екомережа слугує збереженню біорізноманіття. Тому потрібно включити до її складу саме ті території, в забезпечують підтримання існування популяцій більшості рідкісних видів протягом усього року. До таких важливих для збереження птахів територій увійде значна кількість територій із великим відсотком антропогенного ландшафту (поля, волосковища тощо). З точки зору збереження ландшафтного та біологічного різноманіття в цілому, подібні території не мають цінності, тому і не входять до складу нині діючих природоохоронних об'єктів, хіба що в якості буферних зон.

Більшість подібних територій відіграє ключову роль у підтриманні життєдіяльності популяцій птахів протягом короткого проміжку часу – від одного тижня до одного-двох місяців на рік. Тому вони потребують нестандартних підходів в їх збереженні.

Утворюючи природоохоронні об'єкти в межах таких територій, потрібно зберегти той тип землекористування, який забезпечив високу екологічну цінність території для птахів. Але разом з тим потрібно посилити контроль за природокористуванням у межах території, включаючи полювання, забруднення навколоцинильного середовища тощо. З цієї точки зору найбільш прийнятним було б створення сезонних заказників загальнодержавного значення та розробка комплексу заходів до заохочення землевласників стосовно впровадження і надалі ісуючого типу землекористування з урахуванням додаткових потреб збереження птахів [2].

Представники ряду Совоподібні є переважно лісовими видами та такими, що останнім часом все більше прив'язані до культурних ландшафтів. Тому серед чинників, які негативно впливають на стан популяцій перш за все слід розглядати ті, які призводять до зменшення рівня озеленення територій, до негативного впливу від ведення сільського господарства та рівня антропогенного навантаження, зокрема це комерційна рубка лісу; інтенсифікація ведення лісового господарства (ведення рубок догляду тощо); надмірна експлуатація екосистеми (у тому числі полювання); інтенсифікація ведення сільського господарства; заготівля дров; включення у землекористування нових територій.

Комерційна рубка лісу проводиться на ділянках, які зайняті дубово-грабовими лісами, узлісся яких є біотопами

полювання кількох видів сов. Останнім часом проводиться рубка та прочистка лісосмуг як громадськими землекористувачами, так і приватними особами, зменшення щільноти деревостану. Це в свою чергу, веде до змін в екосистемі, які впливають на стан популяцій птахів. Інтенсифікація ведення сільського господарства, а саме монокультурність, агротехніка, використання шкідливих пестицидів, вирощування рослин на великих територіях також призводить до зміни фауни, зниження чисельності дрібних гризунів, великих комах, знищенню біотопів гніздування та зміни типової орнітофауни. Всі ці фактори діють у комплексі, поєднуючи либо один одного, що в свою чергу прискорює темпи зниження чисельності птахів. Включення в землекористування нових територій призводить до змін умов гніздування, зменшення території типових біотопів. Також це призводить до розлякування птахів і знищенню гнізда. Підвищення рівня рекреаційного навантаження та розширення зон відпочинку призводить до розлякування птахів, знищенню кладок і пташенят.

Основними шляхами збереження рівня популяції птахів ряду Соловодібні є не лише створення природоохоронних територій з метою зменшення дії перерахованих факторів, але й активна робота з метою їх усунення.

На території району обстеження потрібно припинити безсистемні рубки лісосмуг, які призводять до збідніння орнітофауни та падіння чисельності видів.

Проведення експертизи стану популяцій, рівня антропогенного впливу на території, важливі для вразливих видів птахів, не можливі без залучення до роботи громадськості. Створити таку мережу можливо з найбільш активних учасників природоохоронного руху – шкільної та студентської молоді. Залучення громадськості є необхідним та одним з основних елементів природоохоронної роботи. З метою залучення до цієї роботи слід проводити просвітницькі акції в школах, круглі столи та семінари для студентів, вчителів-біологів та учнів, організовувати в літній період екологічні табори тощо.

Залучення громадськості надасть можливість не лише об'єктивно оцінити стан популяції птахів, але й проводити роз'яснювальну роботу серед населення, брати участь в акціях, спрямованих на подолання дій негативного чинника, оперативно реагувати та інформувати населення про порушення чинного законодавства.

Залучення місцевого населення є одним із найбільш суттєвих елементів у роботі неурядових громадських організацій, оскільки завдяки цьому поступово змінюється негативне ставлення місцевого населення до об'єктів природно-заповідного фонду на позитивне.

Однією з форм пропаганди охорони птахів може стати дитяча творчість: малюнки, різноманітні вироби, вишивки, аплікації. Можуть проводитись конкурси на кращі роботи присвячені вивченню та охороні сов.

Особливу увагу слід звернути на приваблювання представників ряду Соловодібні на наші території.

Сучасні методи ведення лісового господарства, які передбачають вирубку дуплистіх дерев, позбавляють багатьох сов житла. Але створюючи що проблему людина в змозі її вирішити, зокрема розвішуючи штучні гніздівель.

Різноманітність місць гніздування цих птахів свідчить про суттєві труднощі, з якими зустрічаються сови при пошуку підходящих гніздівель у природі. Цей факт підтверджується помітним успіхом у приваблюванні денніх і нічних хижих птахів шляхом розвішування штучних гніздівель [1].

Осілі види сов розселяються і розбиваються на пари вже в кінці літа та восени, тому штучні гніздівлі для них потрібно розвішати вже до цього часу. Середина зими – останній термін. Весною можна розвішувати штучні гніздівлі лише для перелітних та регулярно кочівних видів.

Сови гніздяться, як у гніздівлях ящикового типу, так і в дуплянках. Совка, сич хатній гніздяться в шпаківнях з льотком 6-7 см. Для приваблення переважної більшості сов використовують дуплянки різноманітних розмірів, в основному ящикового типу.

Довгохвоста сова охоче займає штучні гніздівлі різних типів, які конструкуються з не обчищених дошок із залишками кори. Дно посыпається торфом, товщиною 10 сантиметрів. Розвішуються вони в глухих куточках лісу, поблизу галевин і вирубок на висоті 5-6 метрів.

Ящики для гніздування сірої сови використовуються, так званого, "класичного типу". Днище – 22x22 см відстань до льотка – 35-50 см, діаметр льотка до 12-14 см дошка товщиною 2 см. Днище всипається торфом або листяною підстилкою – 5 см. Висота розвішування – 3 метри і вище. Поряд з класичними способами приваблювання сов можна розвішувати штучні гніздівлі зі старих корзин, пластикових відер, і корзин для сміття. Їхні розміри мають бути не менше 30 см у діаметрі і 25-30 см глибини. В днищі відра потрібно зробити кілька отворів для стоку води. На дно насипати шар тирси чи торфу. Підвішувати на висоті 5-6 метрів. Для схожості із сорочим гніздом, яке полюбляють сови (особливо вухаті), можна зробити навіс з гілок [1].

У приваблюванні сов середнього і великого розмірів на Україні немає системи. Тому на це треба звернути особливу увагу.

Здатність хижих птахів гніздитися в штучно створених умовах робить перспективним метод будівництва різних типів штучних гніздівель для їх приваблювання та охорони. Такі гніздівлі сприяють створенню оптимальної щільності і росту продуктивності популяцій (за рахунок меншої загибелі гнізда і збільшення плодючості). Дуже зручні штучні гніздівлі для проведення робіт з вивчення біології гніздування.

Процес охорони і приваблювання сов не можна розглядати як разову акцію, до якої потім ніхто не повернеться. Важка робота з виготовлення та розміщення штучних гніздівель буде виправданою лише тоді, коли вони будуть періодично перевірятись на справність, очищатися, а незайняті перевішуватися на нові місця. Важливо також, щоб така робота супроводжувалася наступними дослідженнями, які допомагатимуть розширенню знань про цих цікавих птахів.

Список використаних джерел:

- Бака С.В., Киселева Н.Ю. Сова – птица 2005 года. Методическое пособие. – Нижний Новгород: Международный Социально-экологический союз, экоцентр "Дрофт", 2005. – 36 с.
- Микитюк О. IVA території України: території, важливі для збереження видового різноманіття та кількісного багатства птахів. – К.: СофтАРТ, 1999. – 324 с.
- Новак Л.М., Новак В.О. Видовий склад орнітофауни Хмельницької області. – В-во "Поділля", 1998. – 27 с.

Possible measures are analysed on a guard, saving and bringing in of representatives on territory of Kamyanetske Pridnistrovye

Key words: Kamyanetske Pridnistrovye, owls, management.

Отримано: 29.04.2007